

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Адреса: Студентски трг 1, 11000 Београд, Република Србија
Тел.: 011 3207400; Факс: 011 2638818; Е-mail: kabinet@rect.bg.ac.rs

Београд, 26. мај 2022. године
06 Број: 61202-1779/3-22
МЧБ

ИНСТИТУТ ЗА ФИЛОЗОФИЈУ И ДРУШТВЕНУ ТЕОРИЈУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

др Газела Пудар Драшко, директорка

Поштована,

У прилогу дописа достављамо Вам Одлуку Сената Универзитета у Београду са седнице одржане 18. маја 2022. године, а која се односи на доделу звања почасног доктората Универзитета у Београду Џонатану Волфу, Алфред Ландекер професору вредности и јавних политика при Блаватник школи за јавне политике на Универзитету Оксфорд, Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске.

Прилога: 1.

СЕКРЕТАР СЕНАТА

Љиљана Дамјанов

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Адреса: Студентски трг 1, 11000 Београд, Република Србија
Тел.: 011 3207400; Факс: 011 2638818; E-mail: kabinet@rect.bg.ac.rs

Београд, 18. мај 2022. године
06 Број: 61202-956/3-22
МЧБ

На основу члана 117 Статута Универзитета у Београду (“Гласник Универзитета у Београду”, број 201/18, 207/19, 213/20, 214/20, 217/20, 230/21, 232/22 и 233/22), чл. 7 и 9 Правилника о додели признања Универзитета у Београду, (“Гласник Универзитета у Београду”, број 139/07, 163/11 и 209/19) и предлога Комисије за универзитетска признања број 06-61202-955/2-22 од 11. маја 2022. године, а на иницијативу Института за филозофију и друштвену теорију, Сенат Универзитета у Београду, на седници одржаној 18. маја 2022. године, донео је

О Д Л У К У О ДОДЕЛИ ПОЧАСНОГ ДОКТОРАТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ЏОНАТАНУ ВОЛФУ (Jonathan Wolff), Алфред Ландекер професору вредности и јавних политика при Блаватник школи за јавне политике на Универзитету Оксфорд, Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске, за изузетан допринос науци и јавној дебати као и због плодне и све интензивније сарадње са српским теоретичарима и теоретичаркама у областима политичке филозофије, етике и јавних политика.

Образложење

Џонатан Волф тренутно је Алфред Ландекер професор вредности и јавних политика при Блаватник школи за јавне политике на Универзитету Оксфорд у Уједињеном Краљевству Велике Британије и Северне Ирске. Његов истраживачки рад усредсређен је на савремену политичку филозофију, моралну филозофију и јавне политике.

Постдипломске студије филозофије, Џонатан Волф је завршио 1985. године на Универзитетском колеџу у Лондону (University College London) под менторством Џералда Алана Коена (G. A. Cohen), оснивача „Септембарске групе“, као и једног од најзначајнијих заступника „аналитичког марксизма.“ По завршетку постдипломских студија, Волф постаје најпре професор филозофије на Универзитетском колеџу у Лондону, а потом и декан Факултета за уметности и хуманистичке науке. Након дугогодишњег рада на Универзитетском колеџу у Лондону, Волф постаје Блаватник професор јавних политика (Blavatnik Professor of Public Policy) при Блаватник школи за јавне политике на Универзитету Оксфорд 2016. године. Од 2020. године, Волф заузима позицију Алфред Ландекер професора вредности и јавних политика такође при Блаватник школи за јавне политике на Универзитету Оксфорд.

Током своје дугогодишње академске каријере, Волф се бавио разним темама из области политичке и моралне филозофије, као и јавних политика. У књизи *Зашто читати Маркса данас?* (Why Read Marx Today?, Oxford University Press, 2002), Волф показује да упркос неуспеху реал-социјалистичких режима Марксове кључне идеје и даље представљају плодне алатке за критику капиталистичког, буржоаског друштва. У својим осталим делима, Волф се бави савременом либералном политичком филозофијом. Аутор је више утицајних радова који не само да представљају оштру

критику преовлађујуће дистрибутивне парадигме промишљања неједнакости, већ предлажу другачије поимање „друштва равноправних“ (a society of equals). За разлику од политичких филозофа који се у својим делима ослањају на мисаоне експерименте и хипотетичке сценарије, Волф развија своју визију друштва равноправних ослањајући се на искуства чланова маргинализованих друштвених група као што су особе са инвалидитетима. Узимајући озбиљно у разматрање стварна животна искуства људи који су маргинализовани и/или друштвено искључени, Волф настоји да покаже да оно што чини једно друштво истински равноправним није прерасподела економских ресурса, већ настојање да се превазиђу неправедни асиметрични односи између грађана и грађанки путем „егалитарног етоса“ (egalitarian ethos): промене друштвених норми и вредносних система који маргинализују и искључују чланове одређених друштвених група.

Овакав приступ политичкој филозофији, који ће Волф у свом раду „Метод у филозофији и јавним политикама: примењена филозофија *версус* ангажована филозофија“ (Method in Philosophy and Public Policy: Applied Philosophy versus Engaged Philosophy, The Routledge Handbook of Ethics and Public Policy, 2018) назвати „ангажована филозофија“ (engaged philosophy), посебно се истиче у књизи *Недостатак* (Disadvantage, Oxford University Press, 2007), ко-ауторисаној са Авнером де-Шалитом (Avner de-Shalit), као и у књизи *Етика и јавне политике: филозофско истраживање* (Ethics and Public Policy: A Philosophical Inquiry, Routledge, 2011, друго издање 2019).

Ослањајући се на основне идеје приступа заснованог на способностима (capabilities approach), чији су родоначелници Амартја Сен (Amartya Sen) и Марта Нусбаум (Martha Nussbaum), Волф и де-Шалит у књизи *Недостатак* даље развијају овај приступ и представљају своју општу либералну теорију друштвене правде. Посве необично за филозофе, Волф и де-Шалит извршили су серију интервјуа са људима из Уједињеног Краљевства и Израела како би поткрепили своје тврдње о томе шта чини добар живот. Управо овакав приступ им је омогућио да представе метод „динамичке и јавне рефлексивне равнотеже“ насупротив „приватној рефлексивној равнотежи“ Џона Ролса (John Rawls), која подразумева да процес промишљања вредности и норми треба да постигне равнотежу између интуиција политичких филозофа, друштвених научника, активиста, као и оних особа које се налазе у неповољним и неповлашћеним друштвеним положајима. Настављајући да комбинује теорију и праксу, Волф у свом делу *Етика и јавне политике* разматра неке од кључних друштвено-политичких контроверзи попут регулације наркотика, вршења експеримената на животињама, коцкања, имиграције, регулације рада, као и моралности развијања и коришћења нових технологија. Кроз анализу ових и других проблема, Волф показује не само њихову моралну сложеност и међусобну повезаност већ и да филозофија, као академска дисциплина, може значајно да допринесе дубљем разумевања друштвене стварности, те да је неизоставна у процесу доношења одлука и мењања друштва на боље.

Волф тренутно ради и на два истраживачка пројекта која отеловљују идеал „ангажоване филозофије“. Први се тиче растућег конфликта између владавине већине и национализма са једне стране и заштите права мањина са друге. Кроз овај пројекат, Волф настоји да испита какве институције треба да постоје у једном друштву како би се спречила злоупотреба ауторитета од стране представника власти, као и на који начин грађанско друштво може да заштити права мањина. У сарадњи са Авнером де-Шалитом, Волфов други истраживачки пројекат, *Неједнакости у граду* (Inequalities in the City), истражује које вредности град треба да отеловљује како бисмо га сматрали равноправним.

Поврх овога, Волф је аутор и неколико високо квалитетних књига које настоје да приближе сложене идеје политичких и моралних филозофа студентима филозофије, као и широј публици: његова књига *Увод у политичку филозофију* (Introduction to Political Philosophy) из 1996. године издата је трећи пут 2016. године и преведена на неколико језика, а 2018. године објављује и књигу под називом *Увод у моралну филозофију* (Introduction to Moral Philosophy).

Најзад, професор Волф је и лично друштвено ангажован. Његов ангажман огледа се најпре у чланству у бројним организацијама и саветима у Уједињеном

Краљевству који теже да дају глас стручњацима у креирању јавних политика. Између осталог, Волф је био члан Нафилд савета за истраживање на животињама (Nuffield Council Working Party on Research Involving Animals) (2004-2005), Нафилд савета за биоетику (Nuffield Council on Bioethics) (2008-2014), етичког комитета Краљевског колеџа акушера и гинеколога (The Ethics Committee of the Royal College of Obstetricians and Gynaecologists) (2012-2014), научног одбора Британске медицинске асоцијације (Board of Science of the British Medical Association) (2014-2015), те повереник Организације за одговорно коцкање (Responsible Gambling Trust) (2003-2009, 2012-2017). Поврх тога, о друштвеном ангажману Џонатана Волфа сведочи и његова редовна колумна у листу Гардијан (The Guardian) у којој анализира проблеме у високом образовању стављајући их у шири друштвено-политички контекст.

Свестрани академски рад Џонатана Волфа пронашао је своје место и у научној заједници у Републици Србији. Инспирисана његовим оригиналним научним доприносима, наиме, током 2021. године (30.09.-1.10.) одржана је међународна конференција под називом „Ангажована и примењена филозофија: о друштвеној улози савремене теорије“ (Engaged and Applied Philosophy: The Social Role of Contemporary Theory) у организацији Института за филозофију и друштвену теорију Универзитета у Београду и Центра за напредне студије Универзитета у Риједи. Том приликом, професору Волфу је уручена и годишња награда Института за филозофију и друштвену теорију за критички ангажман „Миладин Животић“. С обзиром на теме којима се професор Волф бави у свом истраживачком раду, поврх овога, можемо очекивати појачано интересовање за његова дела, као и плодно и продубљено промишљање о његовом поимању друштва равноправних. Положај маргинализованих и неповлашћених припадника и припадница одређених друштвених група, као и питање структурирања места за живот (попут градова) су управо питања која све више заокупљују пажњу домаћих истраживача и истраживачица, политичких структура, као и шире јавности.

Институт за филозофију и друштвену теорију покренуо је иницијативу да се да се професору Џонатану Волфу, једном од утицајнијих и оригиналнијих филозофа, као и једном од истакнутијих јавних интелектуалаца данашњице, додели звање почасног доктора (*Doctor Honoris Causa*) Универзитета у Београду како због његовог изузетног доприноса науци и јавној дебати тако и због плодне и све интензивније сарадње са овдашњим теоретичарима и теоретичаркама у областима политичке филозофије, етике и јавних политика.

Све наведене чињенице оправдавају иницијативу да се Џонатану Волфу, додели почасни докторат за изузетан допринос науци и јавној дебати као и због плодне и све интензивније сарадње са српским теоретичарима и теоретичаркама у областима политичке филозофије, етике и јавних политика.

На основу приложене документације Комисија је утврдила да је поднета иницијатива у складу са одредбама Правилника о додели признања Универзитета у Београду, као и да образложење даје основу за доделу признања које се предлаже иницијативом.

На основу иницијативе Института за филозофију и друштвену теорију и предлога Комисије за универзитетска признања, Сенат Универзитета у Београду је једногласно донео одлуку као што је наведено у изреци.

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА
РЕКТОР

Проф. др Владан Ђокић